හස්ම

විද්‍යාගාරයේ භාවිතා වන හස්ම

NaOH - සෝඩියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් KOH - පොටෑසියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ්

හස්මයක් යනු,

....

$$NaOH\ (aq) \longrightarrow Na^{+}\ (aq) + OH^{-}\ (aq)$$

ජලීය ද්‍රාවණයේදී OH^{-} අයන මුදා හැරීමේ ප්‍රබලතාවය මත හස්ම, ප්‍රබල හස්ම හා දුබල හස්ම ලෙස නැවත වර්ග කල හැක.

ප්‍රබල හස්ම

ජලීය ද්‍රාවණය පූර්ණ ලෙස අයනීකරණයට ලක් වෙමින් OH^{-} අයන මුදා හරින සංයෝග ප්‍රබල හස්ම ලෙස හැදින්වේ.

දුබල හස්ම

ජලීය ද්‍රාවණය භාගික ලෙස අයනීකරණයට ලක් වෙමින් OH^{-} අයන මුදා හරින සංයෝග දුබල හස්ම ලෙස හැදින්වේ.

හස්ම වල භෞතික හා රසායනික ගුණ

- අතින් ස්පර්ශ කල විට සබන් වැනි ලිස්සන සුළු ගතියක් ඇත.
- හස්ම, අම්ල සමග ප්‍රතික්‍රියා කර ලවණ හා ජලය සාදයි.

$$2NaOH\ (aq) + H_2SO_4\ (aq) \longrightarrow Na_2SO_4\ (aq) + 2H_2O\ (l)$$

- හස්ම, රතු ලිට්මස් නිල් පැහැයට හරවයි.

හස්ම වල භාවිත

සෝඩියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ්	මැග්නීසියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ්

දර්ශක භාවිතයෙන් අම්ල - භස්ම හඳුනා ගැනීම

ද්‍රාවණය	ලිට්මස් රතු/නිල්	මෙතිල් ඔරේන්ජ්	පිනොප්තලින්
ත.හයිඩ්‍රොක්ලෝරික් අම්ලය			
දෙහි යුෂ			
ත.සල්ෆියුරික් අම්ලය			
විනාකිරි			
ත.සෝඩියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ්			
සබන් දියර			

ඉහත වැනි දර්ශක වල වර්ණ වෙනස් වීම් මගින් අදාල ද්‍රාවණය අම්ලයක් ද භස්මයක් ද යන්න හඳුනාගත හැක.

දර්ශකය	ආම්ලික වර්ණය	භාස්මික වර්ණය
ලිට්මස්		
පිනෝප්තැලින්		
මෙතිල් ඔරේන්ජ්		

p^H පරිමාණය

යම් ද්‍රාවණයක් කොතරම් ආම්ලික ද භාස්මික ද යන්න සංඛ්‍යාත්මකව අදහසක් ලබා ගැනීම සඳහා මෙම p^H පරිමාණය යොදා ගත හැක.මෙම කඩදාසි කහ පැහැ වන අතර වර්ණ වෙනසෙන් අම්ල/භස්ම හඳුනා ගත හැක.

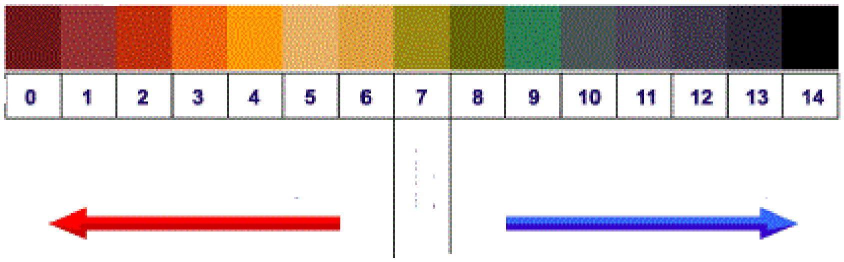

ලවණ - *Salt*

ආම්ලික හෝ භාස්මික ගුණ නොදරන සංයෝග ලවණ ලෙස හැඳින්විය හැක. සෑම විටම ලවණ සෑදෙන්නේ අම්ල

$$NaOH\,(aq) + HCl\,(aq) \longrightarrow NaCl\,(aq) + H_2O\,(l)$$

ලවණ වල ගුණ

....

උදාසීනකරණය

....

උදාසීනකරණයේ භාවිත